

Trygghet och studiero med hjälp av Funkarna

”När barnen fick problemlösa tillsammans med Funkaren Hure, och de var delaktiga i att bestämma reglerna – då funkade de!”

/ Katarina Stridsberg, förskollärare

Regler är redskap. Vi kan använda dem för att komma överens om hur vi kan hjälpas åt att få det att fungera så bra som möjligt i verksamheten.

Regler fungerar bäst när:

- barnen är delaktiga i att bestämma dem
- de är begripliga och tydliga
- de är positivt formulerade
- de diskuteras ofta, finns synliga och man hjälps åt att påminna om dem
- man pratar om när de har följts minst lika ofta som när man har glömt dem

Ofta diskuteras om det ska ges konsekvenser för barn som ”bryter” mot verksamhetens regler. I den diskussionen är det viktigt att komma ihåg att:

- det krävs vissa färdigheter för att kunna ”följa” en regel.
- vi behöver veta att barn har den/de färdigheterna
- barn med npf ofta har en ojämn färdighetsnivå, vilket innebär att det man kan ena dagen kanske inte är möjligt nästa dag
- Regler kan förklara VAD man ska göra, men hjälper ofta inte barn att förstå HUR man ska göra något. Det är bra att tydliggöra VAR i verksamheten en regel gäller, och VARFÖR den finns

Hur kan Funkarna hjälpa till med regler och riktlinjer?

Ibland formuleras regler som övergripande riktlinjer, t.ex. ”vi är snälla mot varandra”. För en del barn är det alltför abstrakt, och det blir därför svårt att översätta till vad man förväntas göra i praktiken. Ibland finns det ju också olika förväntningar på hur att ”vara snäll” ser ut i olika situationer. Regler behöver vara begripliga.

Funkarna är ett kommunikationstöd som kan hjälpa barn och vuxna att tydliggöra och förstå sammanhang och varandras perspektiv. De kan hjälpa pedagoger och barn att skapa riktlinjer tillsammans, och förklara regler så att de blir tydligare och lättare att förstå. De underlättar också för barn att efter bästa förmåga försöka leva upp till förväntningarna.

Professor Varför

För att känna motivation att följa regler och riktlinjer behöver man förstå varför de finns, och då kan man ta hjälp av Professor Varför.

Hure

För att förstå hur man ska göra för att följa de riktlinjer och regler man har bestämt tillsammans kan man ta hjälp av Hure.

Vara

För att förstå var dessa riktlinjer och regler gäller kan man ta hjälp av Vara.

Ett exempel

Vi är snälla mot varandra

Vara

Hure

Varför

På gården	Frågar om jag får vara med. Turas om med saker....	Om jag frågar vet andra att man vill vara med. Om jag låter andra använda saker också så får alla leka
Samling/klassrummet	Lyssnar när nån pratar (Visar) när jag vill säga nåt ...	När jag lyssnar kan jag lära mig nåt/förstå vad som ska hända/höra hur andra tänker. När jag (visar) att jag vill prata hinner andra prata klart och göra sig redo att lyssna på mig

En sak som vi vet med säkerhet är att varken straff eller negativa konsekvenser hjälper barn att lära sig nya färdigheter. Om något så urholkar de snarare barns självförtroende.

/ Marita Falkmer, specialpedagog och docent i handikappvetenskap

Anna Sjölund, beteendevetare, författare och handledare

Funkarna bygger främst på tydliggörande pedagogik, ett arbetssätt som har en evidensbaserad praktik. Marita och Anna är utbildade i Tydliggörande pedagogik vid Division TEACCH i North Carolina (USA).

Marita ansvarade tidigare för att implementera arbetssättet i tydliggörande pedagogik i förskolor och skolor i Sverige. Anna ansvarade tillsammans med autistiska kollegor för att implementera det för att öka delaktighet i samhället för autistiska personer, och har tillsammans med flera olika medförfattare hunnit skriva många böcker om tydliggörande pedagogik. Marita är i sin forskarroll knuten både till Curtin University och till CHILD research group, Swedish institute for Disability Research, School of Education and Communication, Jönköping University, Sweden.

Marita och Anna har på senare tid kombinerat sina kompetenser i ett projekt som finansierats av Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), med syftet att öka delaktighet för barn med npf, med hjälp av Funkarna.

Nedan hittar du ett underlag som är fritt att skriva ut och använda när du vill skapa riktlinjer och regler med hjälp av Funkarna tillsammans med barnen.

Funkarna är illustrerade av Natalie Sjölund

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--